

وهرگرتنی خال بۆ ههريهکيل له تاقیکردنهوهکان	جۆری تاقیکردنهوه				بوارى خویندن
	Pearson Academic (PTE)	TOEFL (PBT)	TOEFL (IBT)	IELTS	
5	36	450	40	4	زانسته پهتی و سروشتی و پراکتیکی و یزيشکيهکان (العلوم الصرفة والطبيعية والتطبيقية والطبية)
7	41	473	48	4.5	
9	47	495	56	5	
11	52	518	64	5.5	
13	58	541	72	6	
15	63	564	80	6.5	
17	68	587	88	7	
19	74	609	96	7.5	
21	79	632	104	8	
23	85	654	112	8.5	
25	90	677	120	9	زانسته مروفايه تيبهکان
5	32	427	32	3.5	
7	36	450	40	4	
9	41	473	48	4.5	
11	47	495	56	5	
13	52	518	64	5.5	
15	58	541	72	6	
17	63	564	80	6.5	
19	68	587	88	7	
21	74	609	96	7.5	
23	79	632	104	8	
25	85	654	112	8.5	
27	90	677	120	9	

ب- نهگهري پيشكهشكار پروانامهي سينتيري زماني ئينگليزي زانكو حكومييهكاني ههريه كوردستاني بهدهست هيناييت و له خولهكهدا
دهرچووويت نهوا (5) پينج خالي پييدهدرت.
ج- پيش تهواوکردنی خویندنی دکتورا بۆ يهکهم خولي خویندنی دکتورا و بهر له تاوتوینکردنی تیزی دکتوراکه، پيويسته قوتابی/
خویندکاری دکتورا ناستی توانستی زماني ئينگليزي بهريکاتهوه بۆ (5) ي پينجي نايلتس و بهرامبههرايهتی بۆ بواری (زانسته

مروفايه تيه كان) و (٦) شەشی ئایلتس و بهرامبه‌ره‌كانی بۆ بواری (زانسته په‌تی و سروشتی و ته‌تبیقی و پزیشكیه‌كان). به‌ پێچه‌وانه‌وه‌ تاو توێكردنی تیزه‌كه‌ی ئەنجام نادریت تا جیه‌جێكردنی ئەم مه‌رجه له‌ ماوه‌ی یاسایی خوێندنی دكتوراكه‌ی. ئەو كانیدانه‌ی كه‌ خولی زمانی ئینگلیزیان له‌ سینتیره‌كانی زمانی زانكۆ حكومیه‌كانی هەرێمی كوردستان بینیوه‌ نه‌وا به‌شداریکردنیان له‌و خولانه‌ هاو‌تا ده‌كریت به‌ كه‌مترین نمره‌ی پێویست بۆ پێشكه‌شكردن بۆ خوێندنی دكتورا واته‌ هاو‌تا ده‌كریت به‌ (٤) چواری تاقیکردنه‌وه‌ی IELTS بۆ پسیۆریه‌ زانستیه‌كان و (٢,٥) سن و نیوی نمره‌ی تاقیکردنه‌وه‌ی IELTS بۆ پسیۆریه‌ مروفايه تيه‌كان، به‌هه‌مان شێوه‌ به‌ر له‌ ته‌واوكردنی خوێندنی دكتورا پێویسته‌ یه‌كێك له‌ تاقیکردنه‌وه‌ ستاندارده‌كانی توانستی زمانی ئینگلیزی (TOEFL-IBT, TOEFL-PBT, IELTS, PEARSON Academic-PTE) ئەنجام بده‌ن و بۆ بواری (زانسته مروفايه تيه‌كان) ناستیان به‌رزبكاتوه‌وه‌ بۆ (٥) پینجی ئایلتس و بهرامبه‌ره‌كانی، بۆ بواری (زانسته په‌تی و سروشتی و ته‌تبیقی و پزیشكیه‌كان) (٦) شەشی ئایلتس و بهرامبه‌ره‌كانی، به‌ پێچه‌وانه‌وه‌ تاو توێكردنی تیزه‌كه‌ی ئەنجام نادریت تا جیه‌جێكردنی ئەم مه‌رجه له‌ ماوه‌ی یاسایی خوێندنی دكتوراكه‌ی.

تیبینی /

١- سه‌باره‌ت به‌ ئەنجامدانی تاقیکردنه‌وه‌ی ستانداردی توانستی زمانی ئینگلیزی وه‌ك (TOEFL , IELTS) له‌ ده‌ره‌وه‌ی هەرێمی كوردستان و شاره‌كانی دیکه‌ی عێراق، پێویسته‌ ئەو سینتیره‌ی تاقیکردنه‌وه‌ی ئی ئەنجام ده‌دریت لقیك بیت له‌ لقه‌كانی بنكه‌ی سه‌ره‌کی تاقیکردنه‌وه‌ی (TOEFL و IELTS) و بۆ ئەم مه‌به‌سته‌ش ده‌بیت پشت به‌ وێب سایته‌ی فه‌رمی (TOEFL و IELTS) به‌سه‌رتی و تیایدا نامازه‌ درابیت كه‌ لقی ئەو سینتیره‌ له‌و شاره‌ به‌بیت كه‌ پێشكه‌شكار تاقیکردنه‌وه‌ی ئی ئەنجام داوه‌.

ب- پروانامه‌ی سینتیره‌ی زمانی ئینگلیزی له‌ زانكۆ حكومیه‌كانی هەرێمدا بۆ ئەوانه‌ی خولیان بینیوه‌، به‌مه‌رجێك ماوه‌ی خوله‌كه‌ له‌ (١٦٠) كاتژمێر كه‌متر نه‌بووبیت و له‌ خوله‌كه‌دا ده‌رجوووبیت، ماوه‌ی په‌یوه‌ست به‌ پروانامه‌ی سه‌نته‌ری زمانی ئینگلیزی زانكۆ حكومیه‌كان له‌ (٢٠١١/١/١) هوه‌ بۆ ماوه‌ی (٤) چوار سال به‌ دواوه‌ ئەژمار ده‌كریت، هه‌روه‌ها سه‌باره‌ت به‌ تاقیکردنه‌وه‌ی ئەلیكترۆنی پێویسته‌ ماوه‌كه‌ی به‌سه‌ر نه‌چوووبیت و بۆ ماوه‌ی (٢) دوو سال (له‌سه‌ر بنه‌مای رێكه‌وتی تاقیکردنه‌وه‌) ئەژمار ده‌كریت.

ج- ئەو پێشكه‌شكارانه‌ی هه‌لگری پروانامه‌ی (به‌كالۆریۆس و ماسته‌رن له‌ پسیۆری ئینگلیزی و وه‌رگێزان) پێویسته‌ تاقیکردنه‌وه‌ی توانستی زمانی ئینگلیزی ئەنجام بده‌ن و هه‌مان ناست به‌ده‌ست به‌پین كه‌ له‌ خاله‌كانی سه‌ره‌وه‌ نامازه‌ی پیکراوه‌.

د- بۆ خولی یه‌كه‌می خوێندنی دكتورا (كه‌ ئەم سال یان سالی داهاو‌وو ده‌كریته‌وه‌) ئەنجامی كۆرسه‌كانی خوێندن له‌ سینتیره‌كانی زمانی ئینگلیزی كه‌ له‌ زانكۆ حكومیه‌كانی هەرێمی كوردستان ده‌خویندرین ئەژمار ده‌كریت، به‌لام بۆ خوله‌كانی داهاو‌وو پێویسته‌ پێشكه‌شكار بۆ خوێندنی دكتورا تاقیکردنه‌وه‌ی ئایلتس یان هاو‌تاكه‌ی له‌ تاقیکردنه‌وه‌ ستاندارده‌كانی جیهانی كه‌ باوه‌رپیکراوه‌ له‌لایه‌ن وه‌زاره‌تمان ئەنجام بده‌ن، وه‌ مه‌رجی پێشكه‌شكردن بۆ بواری (زانسته مروفايه تيه‌كان) (٥) پینجی تاقیکردنه‌وه‌ی ئایلتس یان هاو‌تاكه‌ی به‌ ده‌ست به‌پین و بۆ بواری (زانسته په‌تی و سروشتی و پراكتیکی و پزیشكیه‌كان) (٦) شەشی ئایلتس یان هاو‌تاكه‌ی له‌ تاقیکردنه‌وه‌ی ستاندارده‌كانی دیکه‌ به‌ده‌ست به‌پین.

٢- مه‌رجی تاقیکردنه‌وه‌ی توانستی زانستی:

١- تاقیکردنه‌وه‌ی توانستی زانستی له‌ (١٠٠%) ئەنجامده‌دریت و مه‌رجه‌ خوازیار ده‌رچیت له‌م تاقیکردنه‌وه‌یه‌ (واته‌ ٥٠ نمره‌ له‌ ١٠٠ نمره‌ی ته‌رخانكراو بۆ تاقیکردنه‌وه‌ به‌ ده‌ست به‌پینت)، پێویسته‌ (٥٠%) پرسیاره‌كانی تاقیکردنه‌وه‌ی توانستی زانستی له‌ پسیۆری گشتی و (٥٠%) ی تری پرسیاره‌كان له‌ پسیۆری ووردی بواره‌كه‌ی بیت

Kurdistan Regional Government
Council of Ministers
Ministry of Higher Education & Scientific Research

ب- نهگهه كورسى به تال مایه وه په ناکریته وه، ههروهه ههچ زانکویهک بۆ نیهه كورسى خویندن زیاد بکات بۆ پلانى په سه ندرکرا وه لایهن وهزاره ته وه.

تیبینى/ پێویسته له گه ل پێشکهه شکردهى پرسارى تا قی کردنه وه کانى توانستى زانستیدا وه لامى نمونه یی پرساره کان پێشکههش بکریت.

٤- مه رجى ته مه ن:

أ- مېجى ته مه ن مه رجه بۆ پێشکهه شکردهى، به لام ههچ خالى بۆ ته رخان ناکریت، واته نابیت ته مه نى خوازیار له (٥٥) په نجا وه پینچ سال (له سه ر بنه مای سالى له دایکبوون) زیاتر بیت بۆ مامۆستایانى زانکۆ و کارمه ندانى وهزاره تى خویندنى بالآ له کاتى پێشکهه شکرده ندا. سه به رته به پێشکهه شکارانى ده ره وهى داموده زگاکانى وهزاره تى خویندنى بالآ خویندنه که یان به شیوازی پارالل ده بیت.

ب- بۆ ئەم خوله ی خویندنى دکتورا ده کریت ئەو مامۆستا و کارمه ندانه ی سه ره به وهزاره تى خویندنى بالآن و ته مه نیان زۆرتره له (٥٥) په نجا وه پینچ سال بچنه پێشبرکى به هه مان پێوه ره کان به سیستى پارالل.

٥- مه رجى سالانى خزمه ت:

بوونى دوو سالى خزمه تى فعلى دواى به ده سه ته ینانى بپوانامه ی ماسته ر تا ریکه وتى دوا یین رۆژى پێشکهه شکردهى مه رجه بۆ چوونه پێشبرکى. بۆیه ههچ خال ته رخان ناکریت بۆ ئەو پێشکهه شکاره ی که دواى ته واو کردنى خویندنى ماسته ر ته نها (٢) دوو سال خزمه تى هه یه، به لام به زیاد بوونى هه ر سالیکی خزمه ت ئەوا (١) په ک خالى بۆ زیاد ده کریت، به مه رجیک له (١٠) ده خال زیاتر نه بیت.

٦- بلاو کرا وه ی زانستى:

بۆ هه ر توێژینه وه یه کى بلاو کرا وه یان په سه ندرکرا بۆ بلاو کردنه وه له گۆقاریکی زانستى بپرواییکرا وه (معمه د یان محکم) (٥) پینچ خال به پێشکهه شکار ده دریت به مه رجیک دواى به ده سه ته ینانى بپوانامه ی ماسته ره که ی بیت و له نامه ی ماسته ره که ی هه لپنچرا وه (مستل) نه بیت.

٧- هه گبه ی مامۆستا و زانستهخوازی به رده وهام:

نمه رى دوا یین سالى خویندن له هه گبه ی مامۆستا ده بیته پێوه ره که بریتیه له نمه رى دلنایى جوړى ونمه رى زانستهخوازی به رده وهام بۆ وه رگرتنى خال (بۆ نمونه نه گه ره خوازیار (٤) چوار نمه رى له هه گبه ی مامۆستا هه بیت ئەوا (٤) چوار خالى ین ده دریت). ههروهه سه به رته به زانستهخوازی به رده وهام هه مان شیوه په یروه ده کریت.

تیبینى/ کۆى خاله کان بۆ ئەو پێوه رانه ی سه ره وه ده بیته کۆى خاله کانى خوازیاران و ریزبه ندى خاله کانى پێشبرکى.

دووه م/ سه به رته به وه پێشکهه شکارانه ی که دانیشه تووى شه ره کانى دیکه ی عیراقن یاخود هه لگه رى ره گه زنامه ی عیراقى نین:

١- هاو لاتی عیراقى له ده ره وه ی هه ریم مافى پێشکهه شکرده ی هه یه بۆ خویندنى دکتورا به سیستى پارالل.

٢- سه به رته به وه خوازیاران هه ی که دانیشه تووى ده ره وه ی عیراقن (واته هه لگه رى ره گه زنامه ی عیراقى نین) مافى پێشکهه ش کردنیان هه یه به سیستى پارالل.

سێیه م/ پڕۆسه ی به رپێوه چوونى خویندنى دکتورا:

١- پێویسته زانکۆکان پلانى خویندنى دکتورا ئامه ده بکه ن له وه به شان هه ی که خویندنى دکتورا یان تیدا کرا وه ته وه به سیست هه مى کۆن و ئیستاش پێداویستى به رده وهامیان هه یه، واته به پێى بوونى مامۆستای پسرۆر به پله ی زانستى پێویست به پێى رێنماییه کان و

٢- پێویسته تێزی دکتۆرا به‌شدارییه‌کی ڕه‌سه‌ن بێت له به‌رهمه‌هێنانی مه‌عریفه له بواره‌که‌یدا و هه‌له‌سه‌نگاندنیش بریتی ده‌بێت له گه‌وه‌ری زانستی تێزه‌که له‌لایه‌ن لیژنه‌یه‌کی یه‌ك‌په‌ڕه‌وه، به‌پێی ڕه‌نمايه‌کانی گه‌وه‌ری زانستی تێزی دکتۆرا (٤٥ تا ٥٠ یه‌که‌یه)، واته‌ نا‌بێت ژماره‌ی یه‌که‌کانی دکتۆرا له (٦٠) شه‌ست یه‌که‌ که‌مه‌تر بێت.

پێنجه‌م : تێبینه‌یه‌ گه‌شیه‌کان

- ١- پێویسته پێشکه‌شکار بڕوانامه‌ی به‌کالۆریۆس و ماسته‌ری له‌یه‌که‌ پسه‌پۆری بێت.
- ٢- هه‌لگرانی بڕوانامه‌ی ماسته‌ر له وه‌زاره‌تی خوێندنی با‌لا و ده‌ره‌وه‌ی دامووده‌زگاکانی وه‌زاره‌تی خوێندنی با‌لا ده‌توانن داواکاری بۆ نه‌م سیسته‌مه‌ پێشکه‌ش بکه‌ن.
- ٣- وه‌رگیراوانی تواناسازی مرۆیی یان به‌شێوه‌ی نێردراوان (بعثات) یان (زمالات)، کاتی‌ک بۆیان هه‌یه‌ داخواری پێشکه‌ش بکه‌ن، نه‌گه‌ر هاتوو (نووسراوی فه‌رمی په‌سه‌ندکراوی وه‌زاره‌تی خوێندنی با‌لا/فه‌رمانگه‌ی نێردراوان و په‌یوه‌ندییه‌ ره‌ش‌بیرییه‌کان) یان پێدرا که‌وا پاشگه‌زبوونه‌وه‌یان له‌م به‌رنامه‌یه‌ و نه‌م جو‌ره‌ خوێندناوه‌ به‌سه‌لمێنن.
- ٤- نه‌و کاندیدانه‌ی به‌ پێی پڕۆگرامی تواناسازی مرۆیی نێردراوان بۆ ده‌ره‌وه‌ و یان به‌ هه‌ر شێوازیکی تر وه‌کو (بعثات) و (زمالات) له‌ ئێستادا گه‌راونه‌ته‌وه‌ و خوێندنیان ته‌واو نه‌کردوو به‌ هۆکاری جیا جیا، مافی پێشکه‌شکردنیان نییه‌ تا تێپه‌ریوونی (٣) سن سا‌ل به‌سه‌ر گه‌رانه‌وه‌یان.
- ٥- هه‌چ مامه‌له‌یه‌کی پێشکه‌شکردن وه‌رناگیریت، نه‌گه‌ر سه‌رجه‌م دۆکیومه‌نته‌کان ته‌واو نه‌بن تا دواییه‌ن رۆژی پێشکه‌شکردن، به‌ پێچه‌وانه‌وه‌ خاوازیار مافی به‌شدارییه‌وه‌ی توانستی زانستی، فه‌رمانگه‌ی یاریده‌ده‌ری سه‌رۆک زانکۆکان بۆ کاروباری زانست و خوێندنی با‌لا به‌رپرسیارن له‌ وردبینی کردنی دۆکیومه‌نته‌کان.

شه‌شه‌م: لایه‌نی دارایی

- ١- بۆ نه‌و کاندیدانه‌ی له‌سه‌ر میلاکی زانکۆکان و دامه‌زراوه‌کانی وه‌زاره‌تی خوێندنی با‌لان گه‌ش تێچووی پڕۆژه‌که له‌ نه‌ستۆی نه‌و زانکۆیه‌ ده‌بێت که‌ خوێندنی دکتۆراکه‌ی کردۆته‌وه، له‌ حاله‌تی ته‌رخانکردنی کورسی بۆ زانکۆ تازه‌کان، نه‌گه‌ر قوتابی/خوێندکاری دکتۆرا له‌سه‌ر میلاکی زانکۆ نوێیه‌کان وه‌رگیرا، نه‌وا تێچووی خوێندنه‌که (وه‌کو پاداشتی لیژنه‌ی تاوتوێکردن و سه‌ریه‌رشتیار+ خه‌رجی چاپکردن و خه‌رجی توێژینه‌وه‌که) له‌ نه‌ستۆی زانکۆی سوودمه‌ند ده‌بێت.
- ٢- نه‌و کاندیدانه‌ی له‌ ده‌ره‌وه‌ی میلاکی دامه‌زراوه‌کانی وه‌زاره‌تی خوێندنی با‌لان ته‌واوی بوودجه‌ی خوێندنی دکتۆراکه‌یان له‌ نه‌ستۆی وه‌زاره‌ته‌کانی خۆیان ده‌بێت، بۆیه‌ پێویسته له‌ کاتی به‌ده‌سته‌هێنانی نووسراوی لاری نه‌بوونی وه‌زاره‌ته‌که‌ی نامازه‌ به‌ ره‌زامه‌ندی له‌سه‌ر خه‌رجکردنی تێچووی خوێندنه‌که‌ بدریت. به‌ پێچه‌وانه‌وه‌ ته‌واوی بوودجه‌ی خوێندنه‌که له‌ نه‌ستۆی قوتابی/خوێندکار خۆی به‌شێوه‌ی پارالێل ده‌بێت.
- ٣- هه‌لگرانی بڕوانامه‌ی ماسته‌ر که له هه‌چ فه‌رمانگه‌ و ده‌زگایه‌کی حکومی دانه‌مه‌زراوان، بۆیان هه‌یه‌ داواکاری پێشکه‌ش بکه‌ن به‌ شێوازی پارالێل.

تێستی /

- 1- ئەم خوله (وجبه‌ده‌یه‌ی خویندنی دکتورا (که ئەم سال یان سالی داهاوو ده‌کرێته‌وه) ته‌نها بۆ مامۆستا‌یان و کارمه‌ندان‌ی سه‌ر به‌ وه‌زاره‌تی خویندنی بالا و تووژینه‌وه‌ی زانستی حکومه‌تی هه‌ریمی کوردستان ته‌رخان ده‌کریت، به‌لام بۆ خوله‌کانی تر به‌ شێوه‌ی هاوو له‌م رێنماییه‌ ده‌بیت.
  - 2- دوا‌ی په‌سه‌ندکردنی پلانی خویندنی بالا/دکتورای زانکۆکان له‌لایه‌ن وه‌زاره‌تی خویندنی بالا و تووژینه‌وه‌ی زانستییه‌وه‌، زانکۆکان ئازادن بۆ راگه‌یاندن و ده‌ستپێکردن به‌ پرۆسه‌ی وه‌رگرتنی قوتابیان و خویندکارانی دکتورا.
  - 3- وه‌رگرتنی قوتابیان و خویندکاران له‌ بۆردی کوردستانی بۆ پسپۆریه‌ یزیشکیه‌کان (که هاوتایه‌ به‌ بڕوانامه‌ی دکتورا) به‌ پێی ئەو رێنماییه‌ ده‌بیت که له‌ لایه‌ن هه‌نجومه‌نی بۆرده‌وه‌ ییشنیاز کراوه‌ و له‌ لایه‌ن وه‌زاره‌ته‌وه‌ په‌سه‌ند کراوه‌.
- ئەم رێنماییه‌ له‌ رێکه‌وتی ده‌رجوونیه‌وه‌ کاری پێده‌کریت.

د.یوسف گۆران

وه‌زیری خویندنی بالا و تووژینه‌وه‌ی زانستی

وێنه‌یه‌ک بۆ:-

- نووسینگه‌ی به‌رێز جه‌نابی وه‌زیر/ بۆ زانین/ له‌گه‌ل رێژدا.
- وه‌زاره‌تی داد/ رۆژنامه‌ی وه‌ قایمی کوردستان/ تکایه‌ بۆ پلاوکرده‌وه‌ی / له‌گه‌ل رێژدا.
- راوێژکاری جه‌نابی وه‌زیر بۆ کاروباری خویندنی بالا/ بۆ زانین / له‌گه‌ل رێژدا.
- راوێژکاری جه‌نابی وه‌زیر بۆ کاروباری تواناسازی/ بۆ زانین / له‌گه‌ل رێژدا.
- سه‌رۆکایه‌تی گشت زانکۆ حکومه‌تی هه‌ریمی کوردستان/ بۆ زانین و کاری پێویست به‌ پێی په‌یوه‌ندی/ له‌گه‌ل رێژدا.
- هه‌نجومه‌نی کوردستان بۆ پسپۆریه‌ یزیشکیه‌کان/ له‌گه‌ل رێژدا.
- ده‌سته‌ی کوردستانی بۆ دراستاتی سترا ته‌جی و تووژینه‌وه‌ی زانستی/ له‌گه‌ل رێژدا.
- فه‌رمانگه‌ی کارگیری و دارایی/ بۆ زانین/ له‌گه‌ل رێژدا.
- گشت فه‌رمانگه‌کانی دیوانی وه‌زاره‌ت/ بۆ زانین/ له‌گه‌ل رێژدا.
- فه‌رمانگه‌ی تووژینه‌وه‌ و په‌ره‌پێدان/ ئاماژه‌ به‌ یاداشتان ژماره‌ ٢٦ له‌ ٢٠١٥/٣/٣ / بۆ زانین کاری پێویست / له‌گه‌ل رێژدا.
- به‌ریوه‌به‌رایه‌تی کاروباری یاسایی ، له‌گه‌ل به‌راییه‌کان .
- ده‌کرده‌ خولاو .